

1. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ

Μέσο: . . . . . ΠΑΤΡΙΣ ΠΥΡΓΟΥ

Ημ. Έκδοσης: . . . 31/05/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 31/05/2021

Σελίδα: 30

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΤΙ ΕΙΠΩΘΗΚΕ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ «διαΝΕΟσις»

Ασφαλιστικό και Δημογραφικό οι προκλήσεις του μέλλοντος

Πραγματοποιήθηκε η δημόσια διαδικτυακή συζήτηση της «διαΝΕΟσις» για το ασφαλιστικό, το δημογραφικό και τις προκλήσεις που θα κληθούμε να αντιμετωπίσουμε στο μέλλον. Τέσσερις ειδικοί από τον πολιτικό και τον ακαδημαϊκό χώρο, με εμπειρία και γνώση γύρω από το θέμα, τοποθετήθηκαν προτείνοντας λύσεις που θα καθιστούσαν το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας βιώσιμο.

Στη συζήτηση που συντόνισε ο Διευθυντής Περιεχομένου της «διαΝΕΟσις» Θεόδωρος Γεωργακόπουλος, συμμετείχαν οι: Παναγιώτης Τσακλόγλου, Υφυπουργός Κοινωνικής Ασφάλισης, Έφη Αχτσιόγλου, Βουλευτής Επικρατείας ΣΥΡΙΖΑ και πρ. Υπουργός Εργασίας, Μιλτιάδης Νεκτάριος, Ομότιμος Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, Μάνος Ματσογιάννης, Καθηγητής στο Πολυτεχνείο του Μιλάνου και Πλάτων Τίνιος, Αναπλ. Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πειραιά.

«Ανάγκης ουσιαστικής μεταρρύθμισης στο Ασφαλιστικό»

Ο κύκλος τοποθετήσεων ξεκίνησε με τον Υφυπουργό Κοινωνικής Ασφάλισης Παναγιώτη Τσακλόγλου, ο οποίος τόνισε την ανάγκη μιας ουσιαστικής μεταρρύθμισης και μετάβασης από ένα αμιγώς διανεμητικό σύστημα σε ένα εν μέρει κεφαλαιοποιητικό, με δεδομένη τη δημογραφική γήρανση του

πληθυσμού της χώρας. Στην παρουσίασή του, ανέφερε πως η δημογραφική γήρανση αποτελεί πρόβλημα σε όλες τις δυτικές κοινωνίες, οι οποίες σταδιακά μεταρρυθμίζουν τα ασφαλιστικά τους συστήματα, ενισχύοντας τα κεφαλαιοποιητικά τους στοιχεία με επιτυχία. Όπως υπογράμμισε ο κ. Τσακλόγλου, η Ελλάδα στο παρελθόν επιχειρήσει την αντιμετώπιση της δημογραφικής γήρανσης με τις επικουρικές συντάξεις, οι οποίες έγιναν επίσης διανεμητικές με μεγάλο ποσοστό αναπλήρωσης, γεγονός που οδήγησε στη δημιουργία μεγάλων ελλειμμάτων.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στην υπό διασμό μεταρρύθμιση, η οποία αφορά μόνο το κομμάτι της επικουρικής ασφάλισης. Αυτή, όπως τόνισε, θα παραμείνει δημόσια,

αλλά θα μετατραπεί σταδιακά από διανεμητικού συστήματος σε κεφαλαιοποιητικού.

«Η μετάβαση σε ένα κεφαλαιοποιητικό σύστημα δεν είναι ορθή επιλογή»

Τον λόγο στη συνέχεια έλαβε η κα. Έφη Αχτσιόγλου, η οποία αμφισβήτησε την ανάγκη μετάβασης σε ένα τέτοιο σύστημα, αλλά και την ιδέα ότι το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας, ως έχει, δεν είναι βιώσιμο. «Το δημόσιο διανεμητικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης μπορεί να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της εποχής», υποστήριξε. «Η μετάβαση σε ένα κεφαλαιοποιητικό σύστημα, έστω και εν μέρει, όχι μόνο δεν είναι αναγκαία αλλά δεν είναι και μια ορθή επιλογή για το κοινωνικό και το δημόσιο συμφέρον». Η κα.

Αχτσιόγλου συμφώνησε ότι το δημογραφικό πρόβλημα είναι δεδομένο και είναι σοβαρό, ενώ για την Ελλάδα οι δημογραφικές προβολές είναι δυσμενείς, αλλά η πρόκληση αυτή μπορεί να αντιμετωπιστεί στη βάση της μεταρρύθμισης του συστήματος που έγινε το 2016, πράγμα που, όπως τόνισε, επιβεβαιώνουν και τα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα.

«Η μοναδική χώρα που δεν κατάφερε πολιτική συναίνεση για το Ασφαλιστικό»

Στη συνέχεια, ο κ. Μιλτιάδης Νεκτάριος, υπογράμμισε πως «η Ελλάδα είναι σχεδόν η μοναδική χώρα στην Ευρώπη η οποία δεν κατάφερε τα τελευταία σαράντα χρόνια να επιτύχει μια πολιτική συναίνεση για να κάνουμε εγκαίρως μια μεταρρύθμιση στο ασφαλιστικό σύστημα».

Κατά την περίοδο των μνημονίων, τόνισε, το πολύ υψηλό ποσοστό αναπλήρωσης (95%-100%), έπεσε στο 70% και σταδιακά θα πέσει στο 50%, ενώ υπήρξε και παραμένει η έντονη κρατική χρηματοδότηση που απορροφά το 40% των γενικών φορολογικών εσόδων ή 10% του ΑΕΠ, η οποία αποτελεί και την «αχίλλειο πέτρα» του συστήματος. Αφού έκανε μια σύντομη αναδρομή στις προσπάθειες μεταρρύθμισης του ασφαλιστικού συστήματος κατά τα τελευταία χρόνια διακυβέρνησης επί ΣΥΡΙΖΑ-ΝΔ, κατέληξε ότι πρέπει να γίνει σήμερα. Τόνισε ότι σήμερα έχουμε το μεγαλύτερο «αφανές

1. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ

Μέσο: . . . . . ΠΑΤΡΙΣ ΠΥΡΓΟΥ

Ημ. Έκδοσης: . . . 31/05/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 31/05/2021

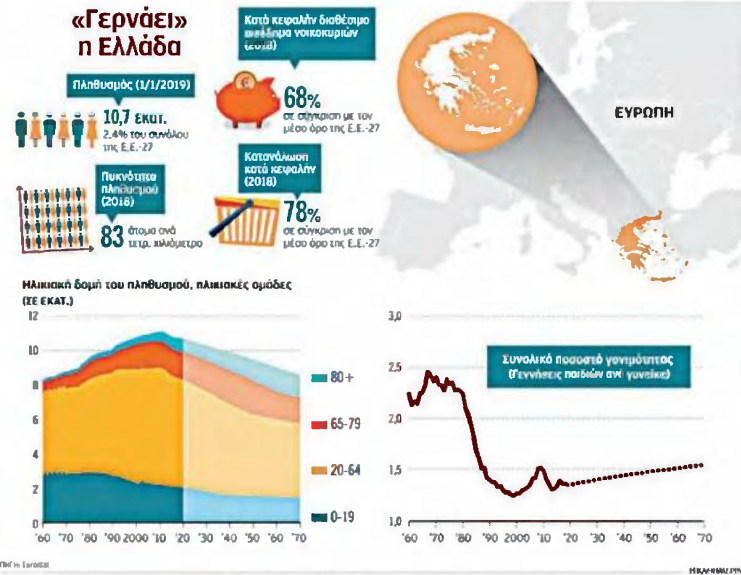
Σελίδα: 31

χρέος» ασφαλιστικού συστήματος στον κόσμο, το οποίο επηρεάζει έντονα την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας, και υπενθύμισε πως μέχρι το 2032 η χώρα μας βρίσκεται σε περίοδο χάριτος. Μετά, θα χρειαστούμε πόρους για τη δημιουργία χρηματοδότηση της υγείας αλλά για την μακροχρόνια φροντίδα με δεδομένη τη γήρανση του

σύστημα, υπογράμμισε ο κ. Τήνιος, ο μεγάλος σύμμαχος είναι ο χρόνος, ώστε να μπορέσει να αποδώσει μια εκθετική συνόρτηση. Το πρόβλημα, όπως είπε, είναι ότι «οι πολυπληθείς ομάδες δεν έχουν τον χρόνο μπροστά τους έτσι ώστε η κεφαλαιοποίηση να έχει μια ουσιαστική επίπτωση στην μακροοικονομία. Αν υποχωρήσουμε –

ανησυχία του για την επιτυχία εφαρμογής του και αυτό διότι αφορά ένα υφιστάμενο σύστημα το οποίο παράγει ελλείμματα και είναι πανάκριβο, ενώ η μετάβαση σε αυτό θα δημιουργήσει ένα δημοσιονομικό κενό, το οποίο θα πρέπει να καλυφθεί. Τέλος, υπογράμμισε την ανησυχία του για το ζήτημα του πολιτικού κινδύνου σε

πληθυσμού. Για να είναι βιώσιμο το σύστημα, ο κ. Νεκτάριος υπογράμμισε τις προτάσεις που έχει διατυπώσει σε ο σχετική έρευνα του 2018: μείωση των εισφορών κατά 30%, δημιουργία νέου διανεμητικού συστήματος για τους ασφαλισμένους μετά το 1992 με βάση το σουηδικό μοντέλο, κεφαλαιοποιητικό σύστημα με πλήρη κεφαλαιοποίηση για όλους τους ασφαλισμένους και, τέλος, μεταβατικό σύστημα με πλήρη ασφαλισμένους πριν το 1992, το οποίο θα ολοκληρώσει τη λειτουργία του μέχρι το 2045.

«Η γενιά του Πολυτεχνείου δεν δούλεψε όσο θα έπρεπε»

Ο κ. Πλάτων Τήνιος, ο οποίος υπήρξε και μέλος της επιτροπής Σπράου στα τέλη του προηγούμενου αιώνα, μίλησε μεταξύ άλλων και για την πρόταση εκείνης της μελέτης, η οποία περιλάμβανε και την πλήρη αξιοποίηση της προηγούμενης γενιάς – της επονομαζόμενης «γενιάς του Πολυτεχνείου». Όπως τόνισε, εκείνη την εποχή η συγκεκριμένη ομάδα του πληθυσμού είχε 25 χρόνια εργασίας μπροστά της. Πλέον, η γενιά αυτή έχει συνταξιοδοτηθεί, ενώ δεν δούλεψε όσο θα έπρεπε και σήμερα χρειάζονται ενέσεις ρευστότητας από τους νεότερους, οι οποίοι είναι μικρότεροι σε αριθμό, για να την υποστηρίξουν. Οι αλλαγές σήμερα γίνονται πολύ πιο δύσκολες, ενώ η υφή του συστήματος έχει αλλάξει. Οι ίδιες αλλαγές γίνονται ολόένα και λιγότερο χρήσιμες. Σε ένα κεφαλαιοποιητικό

αυτό που φαίνεται να κάνει η κυβέρνηση – και το εφαρμόσουμε σε μικρότερες αριθμούς ατόμων, για τη θετική επίδραση θα πρέπει να περιμένουμε πάρα πολύ». Κατά τον κ. Τήνιο, πιο σημαντικά από το θέμα «ασφαλιστικό – συντάξεις» είναι δύο άλλα, συμπληρωματικά θέματα: πρώτον, το θέμα της εργασίας και της επιχειρηματικότητας, της αξιοποίησης των αποθεμάτων εργασίας.

«Να σταματήσει η παροχή επιπλέον πόρων στο ασφαλιστικό σύστημα»

Εν συνεχεία, τοποθετήθηκε ο κ. Μάνος Ματσαγάνης, ο οποίος ξεκίνησε αναφέροντας πως πρέπει να σταματήσει η παροχή επιπλέον πόρων στο ασφαλιστικό σύστημα για διάφορους λόγους. Η συνταξιοδοτική δαπάνη είναι ήδη στα ύψη και αυτό στερεί πολυτιμους πόρους από άλλες κοινωνικές και άλλες πολιτικές – το 80% και πάνω των ανέργων δεν δικαιούνται επίδομα ανεργίας, όπως υπενθύμισε, ενώ απαιτείται και μια γενναία επένδυση για την κατάρτιση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων. Οι συνταξιοδότητοι κατά την περίοδο 2010-2015 υπέστησαν περικοπές, αλλά άλλες ομάδες του πληθυσμού είδαν τα εισοδήματά τους να μειώνονται πολύ περισσότερο ή και να μηδενίζονται. Αυτό ενισχύθηκε με την πανδημία, ενώ οι συντάξεις και οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων δεν επηρεάστηκαν. Αναφερόμενος στο σχέδιο που παρουσίασε ο Υφυπουργός Παναγιώτης Τσακλόγλου, εξέφρασε την

μία χώρα χαμηλής συναίνεσης όπως είναι η Ελλάδα. Αν εφαρμοστεί το σχέδιο που παρουσίασε ο κ. Τσακλόγλου, τόνισε, «οι πρώτες επικουρικές συντάξεις θα καταβληθούν το 2050. Τα επόμενα 30 χρόνια ο κουμπαράς θα γεμίζει. Τι θα εμποδίσει μια επόμενη κυβέρνηση να καλύψει άλλες ανάγκες από αυτόν τον κουμπαρά, όπως συνέβη στην Αργεντινή το 2008, στη Βολιβία το 2010, στην Ουγγαρία το 2011, στο Καζακστάν το 2013 κλπ.»;

«Θα προσπαθήσουμε να πετύχουμε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συναίνεση»

Στο τέλος της συζήτησης η κ. Ακτσιόγλου και ο Υφυπουργός Π. Τσακλόγλου είχαν την ευκαιρία να σχολιάσουν και να απαντήσουν σε όσα ακούστηκαν από τους τρεις καθηγητές, με έμφαση και σε κάποια πράγματα που γράφτηκαν από πολλούς σχολιαστές που παρακολουθούσαν τη συζήτηση. Ειδικά για το θέμα της συναίνεσης, που αναφέρθηκε από πολλούς, ο κ. Τσακλόγλου τοποθετήθηκε ως εξής: «Θα προσπαθήσουμε να πετύχουμε μία όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συναίνεση. Μακάρι ο διάλογος να διεξαχθεί σε ένα τόσο καλό επίπεδο με όλα τα κόμματα και με τους κοινωνικούς φορείς. Όσο το δυνατόν ευρύτερη συζήτηση μπορούμε να κάνουμε, θα την κάνουμε. Αλλά από την άλλη μεριά δεν μπορούμε να βάζουμε τη συναίνεση σαν προϋπόθεση. Αν το κάναμε αυτό, καμία μεταρρύθμιση δεν θα γινόταν».

Ελλάδα

Πανελλαδικές Το «λυσάρι» της σωστής προετοιμασίας

Χρήσιμες συμβουλές για τους υποψηφίους
■ Τι πρέπει να κάνουν και τι να αποφύγουν
πριν και κατά τη διάρκεια των εξετάσεων

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Σε λίγες μέρες ξεκινούν οι πανελλαδικές εξετάσεις. Ο χρόνος που μεσολαβεί είναι πολύ κρίσιμος και η στρατηγική που πρέπει να ακολουθήσουν οι υποψήφιοι είναι πολύ σημαντική. Τα περισσότερα παιδιά συμπληρώνουν κοντά δύο χρόνια προετοιμασίας με αντιζηδες συνθήκες λόγω της πανδημίας και τώρα καλούνται να δώσουν την τελευταία τους μάχη, για να εξασφαλίσουν την πολυπόθητη είσοδο σε κάποιο πανεπιστήμιο της αρεσκείας τους. Ειδικά φέτος η πρόσβαση γίνεται δυσκολότερη αφού για πρώτη φορά εισάγεται η Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής (ΕΒΕ) και αναμένεται να βρουν την πόρτα κλειστή περισσότεροι από 25.000 υποψήφιοι, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά.

Μια εβδομάδα πριν τις εξετάσεις.

- Θα πρέπει να διαμοιράσουν τον χρόνο που έχουν στα τέσσερα μαθήματα στα οποία θα εξεταστούν, διαθέτοντας χρόνο ανάλογο με το πόσο καλή είναι η γνώση τους σε κάθε μάθημα.
- Όσο λιγότερος χρόνος απαιτείται για μια ολοκληρωμένη επανάληψη, τόσο πιο άρτια θα είναι η προετοιμασία τους στο συγκεκριμένο μάθημα. Αν, για παράδειγμα, η πρώτη επανάληψη απαιτεί π.χ. οκτώ ώρες, η δεύτερη θα χρειάζεται έξι και συνεχώς ο χρόνος θα μειώνεται.
- Αν υπάρχουν ασκήσεις, αυτές να προηγούνται και στο τέλος, την παραμονή των εξετάσεων, να φρεσκάρεται η θεωρία.
- Στη λύση των ασκήσεων να μη σπαταλούν τον χρόνο τους σε κρονοβόρες πράξεις, αλλά να εξετάζουν την πορεία της λύσης που θα δώσουν και να επικεντρώνονται στα

δύσκολα σημεία της. Καλό θα είναι να ανατρέξουν σε προηγούμενα χρόνια και να δουν τα θέματα που δόθηκαν στις Πανελλαδικές στο μάθημα που μελετούν.

■ Ας προσπαθήσουν να δοκιμάσουν τη λύση στα θέματα που δόθηκαν κάποια προηγούμενη χρονιά. Ήδη, στην ιστοσελίδα μας www.floropoulos.gr ή όπου αλλού επιθυμούν, υπάρχουν όλα τα θέματα

με τις αναλυτικές απαντήσεις που δόθηκαν τα τελευταία 20 χρόνια και δημοσιεύθηκαν στα «ΝΕΑ».

■ Αν κάποια στιγμή νιώσουν κόπωση, καλό θα είναι να κάνουν μια μικρή διακοπή από το διάβασμα και να πάνε για μια μικρή βόλτα, να ακούσουν λίγη μουσική, να διαβάσουν ένα καλό βιβλίο που τους χαλαρώνει ή να κάνουν κάτι που θα τους βοηθήσει να ξαναβρούν τη φόρμα τους.

Την παραμονή των εξετάσεων.
■ Να φροντίσουν να έχουν καλή ψυχολογία που είναι απαραίτητη στις εξετάσεις.

■ Να φροντίσουν τη διατροφή τους, αποφεύγοντας τα λιπαρά και ακολουθώντας κάποιες οδηγίες που δίνουν οι διατροφολόγοι και εύκολο μπορούν να αναζητήσουν στο Διαδίκτυο.

■ Το ξενύχτι την παραμονή είναι καταστροφικό και δεν πρόκειται να προσφέρει απολύτως τίποτα.

■ Να φροντίσουν να κοιμηθούν χωρίς, ύστερα από κάποιο ελαφρύ γεύμα.

■ Να μην ακούν διάφορες διαδόσεις από κάποιους που έχουν δέχθεν ασφαλείς πληροφορίες για τα θέματα. Ουδείς γνωρίζει τα θέματα που θα πέσουν και να μην εμπιστεύονται τις σχετικές διαδόσεις.

■ Το άγχος είναι ο χειρότερος εχθρός τους και να φροντίσουν να το περιορίσουν. Βέβαια, όσο καλύτερη προετοιμασία έχουν κάνει, τόσο λιγότερο θα είναι το άγχος τους. Η πλήρης απουσία άγχους δεν είναι και το καλύτερο σημάδι,

αφού στις περισσότερες φορές το άγχος παρουσιάζεται στα παιδιά που έχουν στόχους και απουσιάζει από τους αδιάφορους.

Την ώρα των εξετάσεων. Πριν τους δοθούν τα θέματα νομίζουν ότι δεν θυμούνται τίποτα και τους κυριεύει αγωνία και άγχος. Ας μην ανησυχούν. Το φαινόμενο αυτό είναι συνηθισμένο και μόλις δουν τα θέματα η μνήμη τους επανέρχεται. Τι πρέπει να κάνουν:

■ Να αρχίσουν να γράφουν ξεκινώντας από το πρώτο θέμα που συνήθως είναι και το πιο εύκολο, αφού διαβάσουν πολύ προσεκτικά τις ερωτήσεις.

■ Μην αρχίσουν να διαβάζουν το τρίτο και τέταρτο θέμα που συνήθως είναι πιο δύσκολα, γιατί θα αγχωθούν και θα χάσουν την ψυχραιμία τους.

■ Αν δεν γνωρίζουν μια ερώτηση, μη σπαταλούν τον χρόνο τους που είναι πολύτιμος, ας αφήσουν ένα κενό, για να επανέλθουν αργότερα, και να προχωρήσουν στην επόμενη ερώτηση.

■ Να μη γράφουν στο περιθώριο, να χρησιμοποιούν πρόχειρο και μεγάλη προσοχή μην ξεχάσουν να κάνουν μεταφορά στο καθαρό.

■ Να μην πλατειάζουν και να φροντίσουν το γραπτό τους να είναι καθαρό και ευανάγνωστο.

■ Να αποφεύγουν τις μονιτζούρες και να προσέχουν τα ορθογραφικά λάθη, γιατί, αν και δεν υπολογίζονται, επηρεάζουν την εμφάνισή του γραπτού.

■ Να απαντούν σε όλα τα θέματα,

έστω και αν η απάντηση δεν είναι ολοκληρωμένη. Να γράφουν ό,τι ξέρουν, όσο λίγο και αν είναι αυτό, για να κερδίσουν κάποια μόρια που είναι πιθανόν να αποβούν πολύτιμα..

■ Πολλοί ξεχνούν να απαντήσουν σε κάποια ερώτηση και το θυμούνται όταν βγουν από την αίθουσα, που θα είναι όμως πολύ αργά.

■ Αφού τελειώσουν ας διαβάσουν και ας ξαναδιαβάσουν τις εκφωνήσεις και απαντήσεις, κάνοντας πολλούς επανελέγχους.

■ Πριν ξεκινήσουν να γράφουν, ένα ρολόι είναι απαραίτητο να ελέγχουν τον διαθέσιμο χρόνο.

■ Ο χρόνος σε κάθε μάθημα είναι καθορισμένος – διαρκεί τρεις ώρες – και πρέπει να κατανεμηθεί σωστά. Αφιέρωσε λιγότερο χρόνο στα πρώτα θέματα που είναι συνήθως ευκολότερα και να διαθέσετε περισσότερο για τα τελευταία που είναι και τα δυσκολότερα.

■ Προσπαθήστε να αξιοποιήσετε όλο τον διαθέσιμο χρόνο κάνοντας συνεχείς ελέγχους και να αποχωρήσετε τελευταίοι.

■ Αν τώρα σε κάποιο μάθημα δεν τα πιάτε και τόσο καλά, μην απογοητευτείτε. Ξεχάστε το μάθημα αυτό και επικεντρωθείτε στο επόμενο. Μην ξεχνάτε ότι αν κάποιο θέμα σας φάνηκε δύσκολο και δεν απαντήσατε σωστά, αυτό μπορεί να συνέβη και σε άλλους υποψηφίους, αφού τα θέματα είναι κοινά για όλους και οι επιπτώσεις είναι ίδιες.

Ο Αντώνης Φλωροπούλος είναι εκπαιδευτικός αναλυτής, δευθεντής των φροντιστηρίων «Ομάκεντρο»

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΜΑΖΙ ΤΟΥΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Δελτίο ταυτότητας
Δελτίο εξεταζόμενου
Δύο σπινλό χρώματος μαύρου ή μπλε
Μολύβι και γομολάστιχα, όχι blanco
Γεωμετρικά όργανα, αν χρειάζονται!
Μπουκαλάκι νερό
Όχι κινητό τηλέφωνο

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ: ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Σύνταξη πριν από τα 62 με αίτηση έως το τέλος του έτους

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

Τελευταίο εξάμηνο για να πάρουν πλήρη σύνταξη πριν από τα 62 και με λιγότερα από 40 χρόνια, που θα απαιτούνται μετά το 2022, έχουν στη διάθεσή τους πάνω από μισό εκατομμύριο παλαιοί ασφαλισμένοι στα Ταμεία μισθωτών (ΙΚΑ, Δημόσιο, ΔΕΚΟ, τραπεζών) και ελευθέρων επαγγελματιών ή αυτοαπασχολούμενων (ΟΑΕΕ-ΕΤΑΑ).

Παλαιοί είναι οι ασφαλισμένοι που έβαλαν το πρώτο ένσημο ως το 1992, και νέοι ασφαλισμένοι είναι όσοι ξεκίνησαν από 1ης/1/1993. Για τους νέους τα πράγματα είναι ξεκαθαρισμένα, καθώς πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος παίρνουν στην ηλικία των 67 με ελάχιστο χρόνο ασφάλισης τα 15 έτη, ή στην ηλικία των 62 με 40 έτη ασφάλισης, ενώ στα 62 αλλά με 15 έτη ασφάλισης παίρνουν μειωμένη.

Τα όρια ηλικίας που έχουν οι νέοι θα ισχύουν και για τους παλαιούς από το 2022, ώστε ουδείς να έχει δικαίωμα να αποχωρήσει πριν από τα 62.

Ωστόσο, η τελευταία νομοθεσία για τα όρια ηλικίας (νόμος 4336/2015) άφησε ανοικτά παράθυρα για σύνταξη πριν από τα 62 και με λιγότερα από 40 έτη, και μετά το 2022 για τους παλαιούς ασφαλισμένους, καθώς προβλέφθηκε ότι όσοι πιάσουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που ίσχυαν πριν από το νόμο 4336 μέχρι τις 31/12/2021, διατηρούν το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθούν με τα όρια ηλικίας που προβλέπει ο νόμος 4336, ακόμη κι αν αυτά τα όρια συμπληρωθούν μετά το 2022 που θα ισχύει ο κανόνας για σύνταξη στα 62 με 40ετία, αλλιώς στα 67.

Τα παράθυρα αυτά κλείνουν στις 31/12/2021 και οι επόμενοι έξι μήνες είναι κρίσιμοι για τους παλαιούς ασφαλισμένους, καθώς, αν θέλουν να αποφυγούν την αύξηση των ορίων ηλικίας και των υποχρεωτικών ετών ασφάλισης που θα τους ζητηθούν για τη συνταξιοδότησή τους μετά το 2022, τότε θα πρέπει να σπεύσουν και να κατοχυρώσουν μέχρι τις 31/12/2021 τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που ίσχυαν με βάση τα παλιά όρια ηλικίας και τα χρόνια ασφάλισης.

Για να γίνει αυτό θα πρέπει να

συμπληρώσουν συγκεκριμένο χρόνο ασφάλισης σε διάφορες χρονικές περιόδους, που είναι από την έναρξη της ασφάλισής τους ως το 2010, το 2011, το 2012, αλλά και από 2013 ως και 2021.

Όσοι δεν έχουν τα απαιτούμενα έτη μπορούν να τα συμπληρώσουν σήμερα με αναγνώριση πλασματικών χρόνων από σπουδές, τέκνα, στρατιωτική θητεία, κενά διαστήματα ασφάλισης κ.λπ. Προσοχή: Ο πλασματικός χρόνος λόγω τέκνων δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από μητέρες του ΙΚΑ για συνταξιοδότηση με διατάξεις ανήλικου τέκνου, ενώ, αντίθετα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σύνταξη με διατάξεις ανηλίκων στο Δημόσιο και σε Ταμεία ΔΕΚΟ, τραπεζών. Οι λεγόμενες «προϋποθέσεις κατοχύρωσης» διαφέρουν ανάλογα με το Ταμείο και την κατηγορία όπου ανήκει ο κάθε ασφαλισμένος. Για παράδειγμα:

» Οι ασφαλισμένοι στο Δημόσιο θα πρέπει να έχουν 25ετία ως το 2010, το 2011 και το 2012 για να κατοχυρώσουν σύνταξη με 35ετία,

36ετία και 37ετία και με όρια ηλικίας 58 και 59 ετών. Αν προλάβουν να πιάσουν τις παλιές προϋποθέσεις ως το 2021, δηλαδή να έχουν και τα έτη και την ηλικία που θα έπαιρναν σύνταξη, τότε θα βγουν στη σύνταξη πριν από τα 62 και χωρίς να τους ζητηθεί 40ετία ακόμη κι αν αποχωρήσουν μετά το 2022. Αν, όμως, έχουν τα χρόνια ως το 2021 αλλά συμπληρώνουν την παλιά ηλικία (58 ή 59) μετά το 2022, τότε θα τους ζητηθεί να έχουν 40ετία και ηλικία 62 για να πάρουν σύνταξη!

» Οι ασφαλισμένοι του ΙΚΑ έχουν πιο δύσκολες προϋποθέσεις για να αποφυγούν τα 67 και τα 62, καθώς, αν έχουν τα χρόνια και ηλικία που απαιτούνται να έχουν 10.500 ένσημα (35ετία) ως το 2012 για να αποχωρήσουν χωρίς επιβάρυνση έως πέντε ετών ασφάλισης και σε ηλικίες από 59 ως 61,6 έτη. Αν, όμως, συμπληρώνουν τα 10.500 από το 2013 και μετά, τότε ισχύει και γι' αυτούς ο κανόνας 62 έτη και 40ετία για σύνταξη.

» Οι μητέρες με ανήλικο παιδί και ένσημα ως το 1992 σε ΙΚΑ, Ταμεία ΔΕΚΟ, τραπεζών και Δημοσίου έχουν τις πιο ευνοϊκές προϋποθέσεις κατοχύρωσης των παλιών ορίων ηλικίας, καθώς απαιτούνται 18,3 έτη (ΙΚΑ) ή 25ετία (ΔΕΚΟ, τράπεζες Δημοσίου) ως το 2012 προκειμένου να κατοχυρώσουν σύνταξη όχι πριν από τα 62 αλλά πριν από τα 67. Τα έτη ως το 2012 μπορούν να τα συμπληρώσουν με αίτηση εξαγοράς πλασματικού χρόνου μέχρι το τέλος του 2021, ώστε έτσι να κλείδωσουν την έξοδο σε ηλικίες από 58 ως 66 ακόμη κι αν αποχωρήσουν μετά το 2022, που ο κανόνας για την κατηγορία τους θα είναι η σύνταξη στα 67 έτη.

Το ένθετο «Ασφάλιση και Συντάξεις» παρουσιάζει σήμερα έναν άκρως αποκαλυπτικό οδηγό για την έξοδο στη σύνταξη ένα εξάμηνο προτού έρθουν οι αυστηρότερες προϋποθέσεις από το 2022, γιατί μετά θα είναι αργά για να αλλάξουν οι όροι συνταξιοδότησης για τους περισσότερους ασφαλισμένους. ■

3. ΣΥΝΤΑΞΗ ΕΩΣ ΤΑ 62 ΜΕ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ 2021

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 31/05/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 31/05/2021

Σελίδα: 15

ΠΩΣ ΚΑΤΟΧΥΡΩΝΕΤΑΙ ΣΥΝΤΑΞΗ ΜΕ 35-37 ΕΤΗ ΑΠΟ ΔΗΜΟΣΙΟ, ΔΕΚΟ, ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΙΚΑ

Οι προϋποθέσεις και τα όρια ηλικίας ανά Ταμείο για πλήρη σύνταξη με 35, 36 και 37 έτη ως το 2021 έχουν ως εξής:

1 Οι ασφαλισμένοι του Δημοσίου έχουν τρεις επιλογές εξόδου με 35ετία, 36ετία και 37ετία, ανάλογα με το πότε συμπληρώνουν την 25ετία. Για παράδειγμα, η έξοδος με 37ετία αφορά δύο κατηγορίες υπαλλήλων που διορίστηκαν μετά το 1983: Στην πρώτη κατηγορία είναι όσοι συμπλήρωσαν 25ετία ως το 2010 και έχουν 37ετία ως το 2021 με συμπληρωμένο το 55ο έτος. Η δεύτερη αφορά όσους συμπλήρωσαν 25ετία το 2012, έχουν 37ετία (με αναγνωρίσεις πλασματικών ετών) το 2021 και συμπληρωμένο το 59ο έτος. Στην πρώτη περίπτωση βγαίνουν στα 61,2 και στη δεύτερη στα 61,8. Εναλλακτικά, εφόσον έχουν 25ετία ως το 2010, μπορούν να βγουν και με 35ετία, αρκεί να τη συμπληρώνουν ως το 2021 και να έχουν επίσης κλειστά τα 58 για να αποχωρήσουν πριν από τα 62. Αν η 25ετία συμπληρώνεται το 2011, τότε απαιτούνται 36 έτη και ηλικία 58 ως το 2021 για να βγουν πριν από τα 62. Προσοχή: Αν τα συνολικά έτη (35, 36, 37) ή οι ηλικίες των 58 και 59 συμπληρωθούν από το 2022 και μετά, τότε η έξοδος είναι στα 62 με 40 έτη.

Τα όρια ηλικίας για πλήρη σύνταξη από το Δημόσιο με 37 έτη (από 1ης/1/1983 στο Δημόσιο και 25ετία ως το 2010)

Πότε συμπληρώνονται 37 έτη	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης
Το 2018	58,6
Το 2019	59,5
Το 2020	60,3
Το 2021	61,2
Από 2022	62 με 40 έτη

ΙΚΑ: Σύνταξη με 10.500 ένοσημα ως το 2011 (και με διαδοχική ασφάλιση)

Ηλικία 58	Ηλικία συνταξιοδότησης
το 2017	59,6
το 2018	60
το 2019	60,6
το 2020	61
το 2021	61,6
το 2022	62

Σύνταξη με 35ετία από Ταμεία ΔΕΚΟ, τραπεζών, Τύπου, με «ένοσημα» πριν από το 1983

Με 35 έτη	Ηλικία συνταξιοδότησης
το 2016	59
το 2017	59,6
το 2018	60
το 2019	60,6
το 2020	61
το 2021	61,6
το 2022	62 και 40 έτη

Τα όρια ηλικίας για πλήρη σύνταξη από το Δημόσιο με 35 έτη (τα 25 ως το 2010) και με 36 έτη (τα 25 το 2011)

35 ή 36 έτη και ηλικία 58	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης
Το 2018	60
Το 2019	60,6
Το 2020	61
Το 2021	61,6
Από 2022	με 40 έτη

ΙΚΑ: Σύνταξη με 10.500 ένοσημα το 2012 και 11.100 στο σύνολο (και με διαδοχική ασφάλιση)

Ηλικία 59	Ηλικία συνταξιοδότησης
το 2017	60,2
το 2018	60,6
το 2019	60,11
το 2020	61,3
το 2021	61,8
το 2022	62

2 Οι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ (και με διαδοχική) που συμπληρώνουν με πραγματικό ή και πλασματικό χρόνο την 35ετία ως το 2012 και την ηλικία 58 ή 59 ετών από 19/8/2015 ως και το 2021, μπορούν να αποχωρήσουν με όρια ηλικίας από 59 ως 61,6 (βλ. σχετικό πίνακα 2). Αν η 35ετία συμπληρωθεί από 2013 και μετά, βγαίνουν στα 62 με 40 χρόνια. Αν δεν έχουν 40, θα πάρουν μειωμένη στα 62, αλλιώς πλήρη στα 67.

Οι συντάξεις και οι αυξήσεις του νέου νόμου για όσους αποχωρούν με 35 ως 40 έτη ασφάλισης

Μισθός (1)	Με 35 έτη ασφάλισης			Με 36 έτη ασφάλισης			Με 37 έτη ασφάλισης		
	Νέα σύνταξη (2)	Παλιά (3)	Αύξηση	Νέα σύνταξη	Παλιά	Αύξηση	Νέα σύνταξη	Παλιά	Αύξηση
890	716	685	31	738	699	39	761	715	46
1.020	765	729	36	790	745	45	816	763	53
1.150	813	773	40	842	791	51	871	812	59
1.280	862	817	45	894	837	56	926	860	66
1.410	910	861	49	945	883	62	981	909	73
1.540	959	905	54	997	929	68	1.036	957	79
1.670	1.007	949	58	1.049	975	74	1.091	1.005	86
2.190	1.201	1.124	77	1.256	1.159	97	1.312	1.199	113
2.710	1.395	1.300	95	1.463	1.343	120	1.532	1.392	140

ΕΠΕΞΗΓΗΣΙΣ ΠΙΝΑΚΑ: 1. Μισθός: Μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών από 2002 ως 2020. 2. Νέα σύνταξη: Η σύνταξη με τα αυξημένα ποσοστά αναπλήρωσης «νέμου Βρούστι» (ν. 4670/2020). 3. Παλιά σύνταξη: Η σύνταξη με τα ποσοστά αναπλήρωσης «νέμου Κατρούγκαλου» (ν. 4387/2016).

3 Οι ασφαλισμένοι με ένοσημα πριν από το 1983 σε ειδικά ταμεία (ΔΕΚΟ, τραπεζών, Τύπου) θα πρέπει να συμπληρώνουν απαραίτητα την 35ετία ως το τέλος του 2021 για να συνταξιοδοτηθούν κάτω από τα 62. Αν η 35ετία συμπληρωθεί το 2022, θα βγουν στα 62 και θα τους ζητηθούν 40 έτη. Η 35ετία συμπληρώνεται και με αναγνώριση στρατιωτικής θητείας, στην ηλικία των 58 ετών.